

Assignatura	22684 Història de les idees Artístiques I				
Professora	Núria Llorens Moreno				
Cicle	Segon	Quadrimestre	Primer	Crèdits 6	Tipus Troncal
Horari	Teoria: Dimarts i Dijous (11:30 a 13:00)				Grup 1

OBJECTIUS

El temari d'aquesta assignatura es desenvolupa a partir de dos grans temes: la teoria de la bellesa i la figura de l'artista; amb la finalitat d'analitzar els canvis en la manera d'interpretar el concepte de bellesa, la seva relació amb l'art, i el paper de l'artista al llarg del temps, així com la gran varietat d'idees i d'interrogants associats a aquest dos temes. L'arc temporal de l'assignatura abasta des de l'Antiguitat fins al món contemporani. A l'hora de treballar els diferents punts del programa, s'atribueix una importància especial a l'estudi dels processos de transformació de les idees, fent referència al seus respectius contextos artístics i culturals, amb la intenció de traçar un recorregut a través de les diverses pràctiques i discursos que conformen la història del pensament artístic, ric, evocador i obert al qüestionament.

PROGRAMA

La teoria de la bellesa

- 1.1. Les idees sobre la bellesa en el món antic. Els atributs de la forma bella: unitat, ordre, mesura, harmonia i simplicitat.. La bellesa ideal i la natura.
- 1.2. Les teories de art i la bellesa a partir del Renaixement. La recerca del bell i la seva representació en les teories clàssiques.
- 1.3. L'estètica i la teoria de l'art del segle XVIII, i l'origen d'una nova interpretació del bell: el judici de gust, el sentiment estètic i la bellesa subjectiva
- 1.4. Breu història del sublim i del lleig.
- 1.5. Els diversos sentits de la pregunta per la bellesa en el món contemporani.

La figura de l'artista

- 2.1. Les transformacions de la imatge de l'artista al llarg de la història.
- 2.2. Els desplaçaments de l'horitzó de l'artista al llarg dels segles XVIII i XIX: de la teoria del geni al retrat de l'artista d'avantguarda.
- 2.3. La condició dels artistes de l'avantguarda i l'escenari canviant de la modernitat.
- 2.4. L'herència de les avantguardes i les metamorfosis del mite de l'artista durant la segona meitat del segle XX..
- 2.5. La figura de l'artista avui.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- BARASCH, Moshe, *Teorías del Arte: De Platón a Winckelmann*, Alianza, Madrid, 1991.
- BARASCH, Moshe, *Modern Theories of Art, 1: From Winckelmann to Baudelaire*, New York University Press, New York, 1990.
- BARASCH, Moshe, *Modern Theories of Art, 2: From Impressionism to Kandinsky*, New York University Press, New York, 1998.
- BECQ, Annie, *Genèse de l'esthétique française moderne 1680-1814*, Albin. Michel, Paris, 1994.
- BLUNT, Anthony, *La teoría de las artes en Italia (del 1450 a 1600)*, Cátedra, Madrid, 1980.

- BODEI, Remo, *La forma de lo bello*, Visor, Madrid, 1998.
- BOZAL, Valeriano (ed.), *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*, Vols. I, II, Visor, Madrid, 1996.
- CHIPPE, Herchel B., *Teorías del arte contemporáneo*, Akal, Madrid, 1995.
- D'ANGELO, Paolo, *La Estética del Romanticismo*, Visor, Madrid, 1999.
- FRASCHINA, Francis & HARRIS, Jonathan, (eds.), *Art in modern Culture, An Anthology of Critical Texts*, Phaidon, London, 1992.
- FRANZINI, Elio, *La estética del siglo XVIII*, Visor, Madrid, 2000.
- FRANZINI, Elio i MAZZOCUT-MIS, Maddalena, *Estetica: I nomi, i concetti, le correnti*, Bruno Mondadori, Milano, 1996.
- HARRISON, Charles & WOOD, Paul (eds.), *Art in Theory, 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, Blackwell, Oxford, 1994.
- HARRISON, Charles & WOOD, Paul with GAIGER, Jason (eds.), *Art in Theory, 1815-1900: An Anthology of Changing Ideas*, Blackwell, Oxford, 1998.
- HARRISON, Charles; Wood, Paul i GAIGER, Jason, (eds.), *Art in Theory, 1648-1815: An Anthology of Changing Ideas*, Blackwell, Oxford, 2000.
- HOLT, Elisabeth Gilmore, *A Documentary History of Art*, Vols. I i II, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1981, 1982.
- HOLT, Elisabeth Gilmore, *From Classicists to the Impressionists, Art and Architecture in the 19th Century*, Vol. III, Yale University Press, New haven & London, 1986.
- KEARNEY, Richard i RASMUSSEN, David, (eds.), *Continental Aesthetics, Romanticism to Postmodernism, An Anthology*, Blackwell, Oxford, 2001.
- KELLY, Michael (ed.), *Encyclopedia of Aesthetics*, Oxford University Press, Oxford, 1998.
- KOLOCOTRONI, Vassiliki; GOLDMAN, Jane i TAXIDOU, Olga, (eds.), *Modernism, an Anthology of Sources and Documents*, Edinburgh University Press, Edimburg, 1998.
- KRISTELLER, Paul Oskar, *El pensamiento renacentista y las artes*, Taurus, Madrid, 1986.
- LEVINSON, Jerrold, *The Oxford Handbook of Aesthetics*, Oxford University Press, Oxford, 2003.
- MARÍ, Antoni, *L'home de geni*, Edicions 62, Barcelona, 1984.
- MORETTI, Giampietro, *Il genio*, il Mulino, Bologna, 1998.
- PANOFSKY, Erwin, *Idea*, Cátedra, Madrid, 1987.
- PERNIOLA, Mario, *La estética del siglo veinte*, Visor, Madrid, 2001.
- SAINT GIRONS, Baldine, *Esthétiques du XVIIIe siècle, Le modèle français*, Philippe Sers, Paris, 1990.
- SMITH, Paul i WILDE, Carolyn, (eds.) *A Companion to Art Theory*, Blackwell, Oxford, 2002.
- TATARKIEWICZ, Wladyslaw, *Historia de la estética*, Vols. I-II, Akal, Madrid, 1991.
- VALVERDE, José María, *Breve Historia y Antología de la Estética*, Ariel, Barcelona, 1987.
- VERCELLONE, Federico, *L'estetica dell'Ottocento*, il Mulino, Bologna, 1999.
- V.V.A.A., *Fuentes y Documentos para la Historia del Arte*, Vols. I-VIII, Gustavo Gili, Barcelona, 1979.

BIBLIOGRAFIA ESPECIFICA

- AGOSTINO, *Ordine, Musica, Bellezza*, Rusconi, Milano, 1992.
- AMES-LEWIS, Francis, *The Intellectual Life of the early Renaissance Artist*, Yale University Press, New Haven & London, 2000.
- ALBERTI, Leon Battista, *De la pintura y otros escritos sobre arte*, Tecnos, Madrid, 1999.

- ARISTÓTELES, *El hombre de genio y la melancolía*, Problema XXX, Sirmio, Quaderns Crema, Barcelona, 1990.
- ARNOLD, Dana, i IVERSEN, Margaret, *Art and Thought*, Blackwell, Oxford, 2003.
- ASHFIELD, Andrew i BOLLA, Peter de. (eds.) *The sublime: a reader in British eighteenth-century aesthetic theory*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.
- ASSUNTO, Rosario, *Naturaleza y razón en la estética del setecientos*, Visor, Madrid, 1989.
- AZÚA, Félix de, *Baudelaire y el artista de la vida moderna*, Anagrama, Barcelona, 1999.
- BARKER, E.; WEBB, N.; WOODS, K, *The Changing Status of the Artist*, Yale University Press, The Open University, New Haven and London, 1999.
- BAROCCHI, Paola, (ed.), *Scritti d'Arte del Cinquecento*, Vols I-V, Einaudi, Torino, 1977-1979.
- BAUDELAIRE, Charles, *Écrits sur l'art*, Gallimard, Paris, 1971.
- BAYER, Raymond, *Historia de la estética*, F.C.E., México, 1965.
- BENJAMIN, Walter, *Charles Baudelaire*, Payot, Paris, 1990.
- BOZAL, Valeriano, *El gusto*, Visor, Madrid, 1999.
- BRUYNE, Edgar de, *La estética de la Edad Media*, Visor, Madrid, 1987.
- BRUYNE, Edgar de, *Etudes d'esthétique médiévale*, Vols. I i II, Albin Michel, Paris, 1998.
- BURKE, Edmund, *Indagación filosófica sobre el origen de nuestras ideas acerca de lo sublime y de lo bello*, Tecnos, Madrid, 1987.
- CARCHIA, Gianni, *L'estetica antica*, Laterza, Roma, 2000.
- CASSIRER, Ernst, *La Filosofía de la Ilustración*, F.C.E., México, 1972.
- CHASTEL, André, *Arte y Humanismo en Florencia en la época de Lorenzo el Magnífico*, Cátedra, Madrid, 1982.
- CHEETHAM, Mark A., *Kant, Art and Art History, Moments of a Discipline*, Cambridge University Press, Cambridge 2001.
- CICERÓ, *De l'Orador*, Fundació Bernat Metge, Barcelona, 1929-30.
- CLARK, T.J., *Farewell to an Idea: Episodes from a History of Modernism*, Yale University Press, New Haven and London, 1999.
- COOPER, David (ed.), *A Companion to Aesthetics*, Blackwell, Oxford, Cambridge (Mass.), 1995.
- DELACROIX, Eugène, *El puente de la visión*, Antología de los Diarios, Tecnos, Madrid, 1987.
- DIDEROT, Denis, *Escritos filosóficos*, Edicions 62/Diputació de Barcelona, Barcelona, 1983.
- ELLIOT, Emory; FREITAS CATON, Louis i RHYNE, Jeffrey, *Aesthetics in a Multicultural Age*, Oxford University Press, 2002.
- ECO, Umberto, *Art i bellesa en l'estètica medieval*, Destino, Barcelona, 1990.
- FEAGIN, Susan & MAYNARD, Patrick, (eds.), *Aesthetics*, Oxford University Press, Oxford, 1997.
- FERRARIS, Maurizio, *La imaginación*, Visor, Madrid, 1999.
- FICINO, Marsilio, *De Amore*, Tecnos, Madrid, 1985.
- FICINO, Marsilio, *Sobre el furor divino y otros textos*, Anthropos, Barcelona, 1993.
- FRASCINA, F.; BLAKE, N. (i altres, eds.), *Modernity and Modernism*, Yale University Press, Open University Press, London, 1993.
- FUMAGALLI, Maria teresa, *L'estetica medievale*, Lessico dell'estetica, il mulino, Bologna, 2001.
- GABLIK, Suzi, *Has Modernism failed?*, Thames & Hudson, London, 1984.
- GAGE, John, *Color y Cultura*, Siruela, Madrid, 1993.
- GARIN, Eugenio, *El Renacimiento italiano*, Ariel, Barcelona, 1986.
- GOETHE, J.W., *Obras completas*, Aguilar, Madrid, 1987.

- GOLSTEIN, Carl, *Teaching Art, Academies and Schools from Vasari to Albers*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.
- GOMBRICH, Ernst H., *Arte e Ilusión*, Gustavo Gili, Barcelona, 1982.
- HAMMERMEISTER, Kai, *The German Aesthetic Tradition*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002.
- HOPKINS, David, *After Modern Art 1945-2000*, Oxford University Press, Oxford, 2000.
- HUME, David, *La norma del gusto y otros ensayos*, Nexos, Península, Barcelona, 1989.
- JANAWAY, Christopher, *Images of Excellence, Plato's Critique of the Arts*, Clarendon Press, Oxford, 1998.
- KANDINSKY, Wassily, *De lo espiritual en el arte*, Paidós, Barcelona, 1996.
- KANT, Immanuel, *Crítica del Juicio*, Espasa-Calpe, Madrid, 1984.
- KEMAL, Salim; GASKELL, Ivan i CONWAY, Daniel W., *Nietzsche, Philosophy and the Arts*, Cambridge University Press, Cambridge, 1998.
- KLIBANSKY, R.; PANOFKY, E.; SAXL, F., *Saturno y Melancolía*, Alianza, Madrid, 1990.
- KRIS, Ernst, i KURZ, Otto, *La leyenda del artista*, Cátedra, Madrid, 1991.
- LEOPARDI, Giacomo, *Zibaldone de pensamientos*, Tusquets, Barcelona, 1990.
- LOMBARDO, Giovanni, *L'estetica antica*, Lessico del'estetica, il Mulino, Bologna, 2002.
- LONGINO, *Sobre lo sublime*, Gredos, Madrid, 1996.
- MARCHÁN FIZ, Simón, *La estética en la cultura moderna*, Alianza, Madrid, 1992.
- MONK, Samuel H., *Il Sublime*, Marietti, Génova, 1991.
- NIETZSCHE, Friedrich, *El nacimiento de la tragedia*, Alianza, Madrid, 1985.
- PANOFKY, Erwin, *Estudios sobre Iconología*, Alianza, Madrid, 1985.
- PEVSNER, Nikolaus, *Las academias de arte*, Cátedra, Madrid, 1982.
- PLATÓ, *El Banquet, Fedre*, Edicions 62, Barcelona, 1998.
- SCHILLER, Friedrich, *Del Sublime*, SE SRL, Milano, 1989.
- SUBIRATS, Eduardo, *Linterna Mágica: Vanguardia, Media y cultura tardomoderna*, Siruela, Madrid, 1997.
- SUMMERS, David, *El juicio de la sensibilidad*, Tecnos, Madrid, 1993.
- SUMMERS, David, *Michelangelo and the Language of Art: Fantasy and Order*, Princenton University Press, Princenton, 1981.
- TATARKIEWICZ, Wladyslaw, *Historia de seis ideas*, Tecnos, Madrid, 1987.
- VASARI, Giorgio, *Las Vidas de los más excelentes arquitectos, pintores y escultores italianos desde Cimabue a nuestros tiempos*, Cátedra, Madrid, 2002.
- WELLEK, René, *Historia de la Crítica Moderna (1750-1950)*, Vols. I-IV, Gredos, Madrid, 1969-1973.
- WINCKELMANN, Johan Joachim, *Reflexiones sobre la imitación del arte griego en pintura y escultura*, Nexos, Península, Barcelona, 1987.
- WOOD, Paul; FRASCINA, F. (i altres, eds.), *La Modernidad a debate, El arte desde los cuarenta*, Akal, Madrid, 1999.
- ZECCHI, Stefano i FRANZINI, Elio, *Storia dell'Estetica: Antologia di testi*, il Mulino, Bologna, 1995.